

[Amtoft.]

således at ejendomsskatterne vil blive høje; det er de ganske vist også i dag, og det har ikke hindret spekulanter i at lade jorden henligge. Men med forslaget om frigørelsesafgift kommer det nye ind i billedet, at man af jord, der inddrages i byzone, efter en henstandsperiode på 4 år skal betale 6 pct. i rente af frigørelsesafgiften. Det vil medføre så store byrder, at det vil være tvivlsomt, om det i spekulationsøjemed kan svare sig blot at lade jorden henligge. Alt i alt må jeg derfor mene, at der skulle være en rimelig chance for, at tilbudspligten skulle blive effektiv.

Jeg kan på det radikale venstres vegne tilsige lovforslaget en velvillig behandling i udvalget.

Gert Petersen: Jeg synes, det er meget tilfredsstillende, at de meget opløftende toner fra behandlingen under de forrige punkter på dagsordenen ligesom er blevet lidt mere afdæmpede: man håber, at dette her vil fungere godt, og så må man se i løbet af et par år, hvordan det går. Ja, det er da så sandt. Man skal blot have i tankerne, at dette lovforslag i en vis forstand er selve nøgleloven i komplekset, så vidt jeg kan se. I hvert fald er der, for så vidt angår dette, at kommunerne, det offentlige, skaffer sig jord, i den henseende tale om en nøglelov. Når vi i og for sig er enige om, at en forudsætning for at få grundpriserne ned er, at udbuddet sættes i vejret, og at det offentlige er forpligtet til at sætte udbuddet i vejret og derfor skal ind i billedet og gerne skulle være prisførende — som vi ganske rigtigt har set det i kommuner herhjemme, hvor man har været tilstrækkelig forudseende — ja, så må man egentlig tillægge dette lovforslag en ganske væsentlig betydning, og så er det lidt magert at måtte sige: vi håber, at det er godt, vi må nu se ad.

I modsætning til første omgang for lidt siden, da vi diskuterede frigørelsesafgiften, hvor jeg prøvede på at anlægge en mere principiel betragtning over for jordlovs-komplekset som helhed, og hvor denne principielle betragtning måtte blive forholdsvis negativ, selv om gennemførelse af komplekset naturligvis ikke forringer, men forbedrer situationen noget, blot ikke essen-

tielt, vil jeg da nok sige, at når man tager et forslag som dette isoleret, kan vi fra SF's side tilsige det en velvillig behandling i udvalget og fremover på dets vej gennem tinget. Ganske vist mener jeg ikke, at tilbudspligten er så god at arbejde med som forkøbsretten, bl. a. af den grund, at man med forkøbsretten kan gribe ind i en etableret handel, medens det offentlige her kommer ind i billedet på en helt anden, meget langsommere måde; jeg tror, dette åbner større muligheder for, at spekulanter eller folk, der ønsker at spekulere, ligesom kan forudse, hvad der nu sker i næste led, og lægge visse omstændigheder til rette med henblik herpå. Men nu har vi altså fået et forslag om tilbudspligt, og det er da betydelig bedre end det slet ingenting, som vi har for øjeblikket. Der er alligevel en række svage sider, som jeg godt vil have lov til at pege på med det samme. For det første: hvis tilbudspligtloven er den væsentlige lov, hvormed kommunerne skaffer sig jord, ligger det jo i sagens natur, at disse jordanskaffelser må blive ret tilfældige — eller rettere sagt: de må blive meget tilfældige, og så får vi den situation, som hr. Sigsgaard beskrev under det forrige punkt på dagsordenen: man køber lidt, man får lidt i vest, man får lidt i øst og engang senere måske i nord, mens det var i syd, man havde brug for det af hensyn til planlægningen; men dér kan man ikke få fat på det, der er ikke udbud, eller også venter jordejerne dér, hvad der jo er menneskeligt, med at komme med udbuddet, til priserne er kommet tilstrækkelig højt op. Da det ligger i sagens natur, at det stadig væk er markedsprisen, der åbenbart skal være afgørende, kan der altså med henblik på selve jordanskaffelsen nok gøre sig temmelig megen tilfældighed gældende.

Det næste problem, som melder sig, er, om kommunerne har råd til at administrere loven. Dette kan føre til endnu mere tilfældighed. Vi kan godt forestille os situationer, hvor kommuner i en periode har kunnet følge loven, har kunnet samle sig noget jord ved hjælp af tilbudspligten og også har brugt denne jord, byggemodnet den osv., men hvor det på et eller andet tidspunkt går i stå, simpelt hen af økonomiske grunde. Vi kan forestille os kommuner, hvor det af økonomiske grunde over-